ДГ №:105 „РАКЕТА” ГРАД СОФИЯ; Р-Н ПОДУЯНЕ
ул. „Ем.Васкидович ”№40А; тел. 9450593

Утвърждавам!
Директор:
Заповед №220/16.09.25г
.....
(подпис и печат на Директора на ДГ)

ПЛАН –ПРОГРАМА ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА НА ДГ №105 „Ракета” ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Планът за изучаване правилата по безопасност на движението по пътищата е разработен на основание Закон за движение по пътищата, Правилник за прилагане закона за движението по пътищата, НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2021 – 2030 г., Наредба №13 от 21.09.2016г.за гражданското, екологичното и интеркултурното образование, Програма за обучение по БДП за първа, втора, трета и четвърта възрастова група.

Възпитанието и обучението по БДП са целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и са неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Социализирането на личността е процес на адаптация, индивидуализация и усвояване на социокултурните роли, чрез които детето намира мястото си в обществото. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството.

Безопасността на децата – участници в пътното движение е един от най-сложните проблеми на обществото в областта на здравеопазването днес. Той е особено актуален,

тъй като е пряко свързан с опазване живота и здравето на децата днес и с подготвянето на знаещи, отговорни, културни и дисциплинирани участници в движението утре.

Предучилищният период е известен със своята сензитивност към външните изменения на обектите, процесите и явленията в околния свят. Децата овладяват знания за елементите и опасностите на пътя още в ранното детство, следвайки примера на по-възрастните от семейството и детската градина. Формира се способност за ориентиране и критично мислене, което е в основата на правилното оценяване на пътните ситуации. Промените, които настъпват в когнитивната, емоционалната и волевата сфера, са благоприятна основа за поставяне началото на обучението по безопасност на движението. Въпреки това, поради възрастови, психологични особености и липсата на опит, децата невинаги постъпват правилно, когато са на улицата. Това налага целенасочено, системно обучение и възпитание за формиране на поведенческа култура и качества на подрастващите - съобразителност, наблюдателност, отговорност, самостоятелност и др. В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като пълноправен участник в пътното движение, притежаващ конкретни знания, умения и отношение към спазването на обществените правила и норми за лична и колективна безопасност.

Компетентностите, свързани с обучението по БДП, са част от интердисциплинарен комплекс:

- Гражданско образование, област на компетентност: „Социална политика, справедливост и солидарност“ - обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности.
- Здравно образование, област на компетентност: „Безопасност и първа помощ“ - назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда.
- Интеркултурно образование: област на компетенция: “Културна осъзнатост“ - сравнява норми на поведение в културно- различен битов и празничен контекст.

I.ОРГАНИЗАЦИЯ

1. Извършва се от директора на ДГ №105 „Ракета” със съдействието на длъжностни лица от местните подразделения на Пътна полиция, и др.

2. Подготовката се осъществява от учителите в съответните групи, определени със заповед от директора.

3. Педагогическите ситуации и допълнителните форми на обучение с децата са планирани в годишното тематично разпределение на групите.Те се провеждат от учителите, преминали курса на обучение по методика на обучението по БДП в детската градина.

4. Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

5. В съответствие с Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование образователната подготовка по БДП на децата от предучилищна възраст може да се провежда самостоятелно в образователно направление „Околен свят“ или интегрирано в другите образователни направления и режимни моменти.

6. Оценяването на компетентностите по БДП се осъществява чрез наблюдение, тестове и игри.

7. За реализиране на плана и подготовката на ситуациите по БДП се използва специализирана литература, учебно – методически помагала, макети, материали от местния и централен печат, планове и схеми на населеното място, нормативната уредба, регламентираща безопасното движение идр.
8.Минималният брой на основните педагогически ситуации за обучението по БДП в детската градинам и тяхното времетраене е:

Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
5бр. педагогически ситуации	5бр. педагогически ситуации	6бр. педагогически ситуации	7бр. педагогически ситуации

II. ЦЕЛИ НА ВЪЗПИТАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Формиране на начални представи за пътната среда.
2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
3. Формиране на култура на поведение на пътя.

Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства.

Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните направления: правила за движение на пешеходец, правила за движение на велосипед, правила за движение в жилищна зона, правила за поведение на автобусна спирка, опасни и безопасни места за игра, понятие за пътнотранспортно произшествие, сензорна и моторна двигателна активност.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Подготовка на децата по БДП от всички възрастови групи, съгласно утвърдените от министъра на образованието и науката програми за възрастови групи.
2. Придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешна адаптация към условията и движението по пътя;
3. Запознаване на децата с опасностите по пътя, начините за тяхното предотвратяване и защита на човека от въздействия с опасен характер, предизвикани от уличното движение;
4. Взаимодействие и сътрудничество с родителите за подобряване на транспортната култура на децата и опазване на техния живот. Повишаване на транспортната култура на родителите - пешеходци и водачи на превозни средства и основен модел за подражание на децата. Съвместна работа с родителите на - 6 г. за проиграване с децата им на безопасен маршрут до

училище. Съвместна работа с родителите по темата: „Пътят на първокласника“.

5. Трениране на практически умения за безопасно поведение на улицата и в превозно средство.
6. Изграждане на знания и умения за безопасно управление на велосипед.
7. Осъзнаване на необходимостта от използването на предпазни средства – обезопасително столче, с предпазни колани, каски, наколенки, налакътници и светлоотразителни жилетки и аксесоари.
8. Оформяне на интерактивна площадки в двора на детската градина.
9. Обогатяване на педагогическото взаимодействие с децата чрез включване на подходящи интерактивни техники и технологии за обучение по БДП.
10. Повишаване нивото на професионалната компетентност на учителите по БДП.

IV.ТЕМИ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НОВИ ПОНЯТИЯ

I ГРУПА

С всяка тема от програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Запознаване на детето със сензорните еталони за звук, цвят, форма.
2. Развиване на пространствените представи за най-близката пътна среда.
3. Спазване правила при пътуване в автомобил.
4. Познаване наименования на превозни средства.
5. Развиване на обща представа за детето като участник в движението.

Области на компетентност	**Тематично направление**	**Тема**	**Очаквани резултати и нови понятия**
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	**Моят дом**	Има представа за сградите и пътя пред дома си. Ориентира се по сградите и пътя пред дома. Различава кое се движи и кое не се движи на пътя. Определя подвижни и неподвижни елементи. *Дом, път, движи се, не се движи.

Пътна среда	Обезопасителни и защитни средства	**Пътувам с мама и татко**	Знае мястото си в автомобила и назовава предпазни средства, които използват децата. Знае предназначението на предпазните средства при пътуване в автомобил. Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правила. Спазва норми на безопасно поведение, когато пътува в автомобил. *Дете-пътник, детско столче, седалка, колан, правила.
	Пътни превозни средства	**Моите играчки**	Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части. Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение. *Камионче, моторче, влакче, количка.
	Пътна сигнализация	**Разпознавам звук и цвят**	Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят. Вслушва се в различни звукове и ги определя по сила. Разпознава цветовете на светофара - червен, жълт и зелен цвят. *Силен и слаб звук, звук на кола, цветове - червено, жълто и зелено.
	Участници в движението	**С мама и татко на разходка**	Придвижва се за ръка с възрастните, когато се разхожда по улицата. Определя разстоянието до възрастния - близо и далече. Разпознава участници в движението. Да се научат къде и как се движат по улицата.

			*Шофьор, дете, родители, до него, близо, далече.

II ГРУПА

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Разпознаване основните елементи на улицата.
2. Съобразяване местата за игра съобразно безопасността.
3. Спазване правила при пресичане на улично платно с и без светофарна уредба.
4. Познаване на пътни знаци и основни превозни средства.
5. Разпознаване хоризонтална маркировка тип „Зебра“.
6. Спазване правила при пресичане на пешеходна пътека.

Области на компетентност	**Тематично направление**	Тема	**Очаквани резултати и нови понятия**
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	**Нашата улица**	Изброява основни елементи на улицата. Знае къде с е движат пешеходците, къде превозните средства. Зна е улица и нейните съставни елементи. Разбира къде с е движат хората и къде превозните средства. *Улица, тротоар, бордюр, платно, пешеходна пътека тип „Зебра“. *Пътни знаци - М8.1, превозни средства по суша
Пътна среда	Пътна сигнализация	**Светофар - другар**	Знае значението на светофара като помощник в движението. Разпознава сигналите на светофара и спазва правилата за пресичане. * Светофар, пресичане на улично платно със светофарна уредба.

Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра	**Къде играят децата?**	Знае къде не може да играе - на уличното платно, край паркирали коли в близост до бордюра. Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка, триколка. Знае къде е опасно да играе на улицата и защо. *Опасност, безопасност, придвижване между паркирали коли, ролер, тротинетка, триколка.
Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение в жилищна зона	**Пресичам безопасно**	Знае правилата за пресичане на улицата без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улица. Спазва правила при пресичане на улица със и без светофарна уредба. * Пресичане на улично платно без светофарна уредба, сблъсък.
Правила и култура на поведение на пътя	Основни правила за движение на велосипед	**Моят велосипед**	Знае и изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат. Знае как да потегля, да спира, да паркира и да регулира темпото на велосипеда с помощни колела. Знае защитните, обезопасителни средства за велосипед. Кара с умерено темпо и пази равновесие при потегляне, движение напред и спиране с велосипед. *Велосипед с помощни колела, звънец, детска каска, спирачки, потегляне, спиране, движение

			напред, каране в права посока.

III ГРУПА

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Ориентиране в пътната среда и маркировката на квартала.
2. Разпознаване на пътните знаци от различните видове и светлинните средства.
3. Спазване на основни правила за пешеходци и развитие на навици за културно поведение.
4. Разпознаване на частите на велосипеда, пътните знаци и правилата за велосипедисти.
5. Определяне на видовете превозни средства по суша, въздух и вода.

Области на компетентност	**Тематично направление**	Тема	**Очаквани резултати и нови понятия**
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	**Кварталът, в който живея**	Може да определя пространственото разположение на елементите в квартала. Прави разлика между еднопосочно и двупосочно пътно платно. Ориентира се в елементите на по-широко пространство – сгради, видове пътни платна, пешеходна пътека при двупосочно движение. *Еднопосочно и двупосочно пътно платно, ляво-дясно, пешеходна пътека. * Пътни знаци – М 8.2, пресичане на двупосочно пътно платно

Пътна среда	Пътна знаци	**Познавам ли пътните знаци**	Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентират в тяхната форма и цвят. Знае как се преминава под подлез. Осмисля ролята на пътните знаци за пешеходеца и съобразява поведението си спрямо тях. *Предупредителни и указателни пътни знаци А18- „Пешеходна пътека“, А 19 – “Деца“.
Пътна среда	Пътни превозни средства	**Могат ли хората без превозни средства**	Има представа за превозни средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях. *Превозни средства по суша, въздух и вода – каруца, автомобил, камион, автобус, влак, кораб, самолет. *Превозни средства със специален режим на работа – пожарна, полицейска кола. Удар.
Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение на пешеходец	**Какво трябва да знае малкия пешеходец**	Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца. Да познава правилата за пресичане на двупосочно платно. Наблюдава и съобразява светлинни сигнали. *Пресичане на двупосочно пътно платно с възрастен, светлинни сигнали.

Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение с велосипед	**Какво трябва да знае малкият велосипедист**	Изброява правила, които трябва да спазва велосипедиста. Знае при какви случаи е водач, в какви пешеходец и защо трябва да носи светлоотразителна жилетка. Регулира поведението си при сигнал. * Пешеходец с велосипед, светлоотразителна жилетка, каране в права посока, каране с умерено темпо, паркиране.
Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра	**На площадката по БДП**	Познава правилата за пресичане на двупосочно движение. Пресича двупосочно улично платно с помощ. *Двупосочно движение.

IV ГРУПА

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Ориентиране в пътната среда и маркировката в града.
2. Развиване на знанията и уменията на пешеходец при пресичане на кръстовище с и без светофарна уредба, и при наличие на регулировчик.
3. Формиране на знания и умения като участник - пътник в градския транспорт.
4. Постигане на знания и умения като участник - велосипедист.
5. Усъвършенстване на сензомоторни умения за защитеност.

Области на компетентност	**Тематично направление**	Тема	**Очаквани резултати и нови понятия**
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	**Градът/селото, в което живея**	Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място. Детето да познава и описва забележителности на родното място. Знае начини на придвижване по булевард, пресичане, преминаване под подлез или надлез. *Булевард, кръстовище, пътен знак Е 21-“Подлез“
Правила и култура на поведение	Правила за движение на пешеходец	**На улицата**	Познава основните обществени правила и норми за пресичане на кръстовище. Познава сигнали подавани от регулировчик – забранено, разрешено преминаването. Осъзнава опасността от неправилни действия при пресичане на кръстовище. Съобразява поведението си спрямо указанията на регулировчика. *Пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба, пресичане на кръстовище при наличие на регулировчик.

Правила и култура на поведение на пътя	Правила на поведние на автобусна спирка	**Пътувам с автобус**	Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, когато пътува в автобус. *Правила на поведение като чакащ автобус и като пътник в превозното средство.
Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение в жилищна зона	**Моят път до детската градина**	Има практически план за безопасно придвижване. Изразява готовност за спазване на правила за придвижване. Познава безопасния маршрут до детската градина. *Придвижване с възрастен, безопасен път..
Пътна среда	Пътни превозни средства	**Изправност на велосипеда**	Разпознава основните части на велосипеда и техните функции. Знае значението на безопасност и изправност на велосипед. Разбира личната безопасност във връзка с изправността на велосипеда. *Велосипед без помощни колела, дете-велосипедист, устройство за излъчване на бала или жълта светлина отпред и светлоотразител отзад.

Пътна среда	Пътни знаци	**Кои знаци познава велосипедистът**	Знае как да регулира поведението, съобразно знаците. Познава пътни знаци за велосипедисти. *Предупредителни знаци за опасност – А20, забранителни знаци – Б9.
Правила и култура на поведение на пътя	Основни правила за движение на велосипед	**На площадката за велосипедисти**	Демонстрира готовност за спазване на правила и регулиране на поведението. Спазва предписанията на пътните знаци и правила при игра с велосипед. *Велопътека, завой наляво, завой на дясно, змейка.

V. МЕТОДИ

В ситуациите може да се използва комбинация от трите вида методи:

1. **Информационно-познавателни** (наблюдение, разговор, разказ, беседа, пътни казуси),
2. **Игрово-познавателни** (сюжетно-ролеви игри, дидактични игри, игров тренинг, ТРИЗ - игри, компютърни игри, подвижни и др.)
3. **Практико-изпробващи** (експеримент, практически упражнения, макетиране в различен план на измерване).

Проектите като метод на организация на обучението включват и родителите и ги правят съпричастни към проблема на детската безопасност на пътя. В съвместни празници, игри и развлечения, екскурзии, седмици на безопасното движение се повишават компетенциите на всички участници в обучителния процес по БДП.

VI. ДЕЙНОСТИ:

1. Изготвяне на план за работа през учебната година;
2. Приемане на плана на Педагогическия съвет;
3. Приемане и съгласуване на плановете на отделните екипи от учители.

Съвместна работа с родителската и друга заинтересована общественост /„Пътна полиция" към **МВР**, община, неправителствени организации и др./

1. Ангажиране на родители и оказване на помощ при провеждане на учебни ситуации, състезания, открити моменти и др. по БДП;

2. Провеждане на родителски срещи по групи за обсъждане проблемите по БДП и набелязване на конкретни мерки;

VII. ГРАФИК НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ „БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА”.

Група	**Образователно направление**	**Тема**	**Период за планираното провеждане на съответната педагогическа ситуация**
ПЪРВА ГРУПА	Конструиране и технологии	С мама и татко на разходка	м.октомври
	Околен свят	„Любими играчки“	м. октомври
	Околен свят	„Най обичам да играя“	м.декември
	Околен свят	„Снежен човек“	м.януари
	Конструиране и технологии	„Пътувам с мама и татко“	м.април
	Околен свят	„Пеша и с кола“	м.април
ВТОРА ГРУПА	Околен свят	„Щом порасна“	м. октомври
	Конструиране и технологии	„Кой помага при беда“	м. ноември
	Беседа/презентация	Внимание! Дете на пътя	м.декември
	Конструиране и технологии	„Нашата улица“	м.януари
	Околен свят	„На улицата“	м.януари
	Околен свят	„Къде играят децата“	м.февруари
	Конструиране и технологии	„Превозни средства“	м.март
	Конструиране и технологии	„Светофар-другар“	м.април
	Околен свят	„Пресичам безопасно“	м.май
	Състезание	Отбелязванена Деня на безопасността на	м. май

	Околен свят	„Чисто и безопасно“	м.октомври
	Околен свят	„Улично движение“	м. ноември
	Среща на децата от подготвителните групи със служители на Пътна полиция	Отбелязване на световен ден за възпоменание на жертвите, загинали при ПТП	17.11.2025г.
	Викторина	„Пътните знаци познавам и ги назовавам’’	м. Декември
	Околен свят	„Телефон 112“	м.януари
	Околен свят	„Игри без край“	м.февруари
	Конструиране и технологии	„Движа се“	м.март
	Пътни загадки и игри	Безопасност на пътя	м.април
	Състезания на открито	Разиграване на игри на пътна площадка	м.май

VIII. КОМИСИЯ ПО БДП

Състав на комисията:

Председател : Елисавета Митакова……..

Членове:1. Силвия Банкова……..

2.Александра Станева……